

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia czerwca 2010 r.

**Pan
Adam Siekierka
Prezes Zarządu
Dyrektor Naczelny
Przedsiębiorstwa Komunikacji
Samochodowej w Cieszynie sp. z o.o.**

LKI-4114-01-04/2010
I/10/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, przeprowadziła kontrolę w Przedsiębiorstwie Komunikacji Samochodowej sp. z o.o. w Cieszynie (zwana dalej PKS lub Spółką), w zakresie prawidłowości wnioskowania o dopłaty do ulgowych przejazdów funkcjonariuszy służb mundurowych korzystających z autobusowego transportu zbiorowego w latach 2007-2009 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 maja 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność PKS w zakresie objętym kontrolą. Ocenę tę uzasadnia prawidłowa sprzedaż przez kierowców biletów ulgowych dla funkcjonariuszy służb mundurowych oraz rzetelne sporządzanie wniosków o dopłaty, składanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

1. W okresie objętym kontrolą z tytułu sprzedaży 694 bezpłatnych i ulgowych biletów dla funkcjonariuszy Straży Granicznej, Służby Celnej, Policji oraz żołnierzy Żandarmerii Wojskowej PKS otrzymał dopłaty w łącznej kwocie 10.690,66 zł. Podstawą prawną udzielenia tych ulg był art. 2 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego². We wnioskach o dopłaty PKS wykazał 401 biletów z ulgą 100% dla funkcjonariuszy Straży Granicznej (kwota dopłaty 8.949,10 zł) oraz 293 biletów z ulgą 78%: 88 biletów dla funkcjonariuszy Straży Granicznej, 65 biletów dla

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440 ze zm.

funkcjonariuszy Służby Celnej, 60 biletów dla funkcjonariuszy Policji i 80 biletów dla żołnierzy Żandarmerii Wojskowej.

2. Rodzaje ulg przysługujących funkcjonariuszom Służby Celnej, Straży Granicznej, Policji i żołnierzom Żandarmerii Wojskowej oraz czynności służbowe, z wykonywaniem których wiąże się uprawnienie do ulgowych przejazdów, określa szczegółowo ustawa o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Dokumentami poświadczającymi te uprawnienia ww. funkcjonariuszy jest legitymacja służbowa i odpowiednie zaświadczenia o wykonywaniu określonych czynności służbowych, wydane przez właściwe organy. Kwestie te od 9 kwietnia 2008 r. reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego³. Wcześniej w tym zakresie obowiązywało rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 grudnia 2002 r.⁴

W toku kontroli nie zasięgnięto informacji od właściwych organów odnośnie wydawania przez nie zaświadczeń o wykonywaniu czynności służbowych, uprawniających funkcjonariuszy do ulgowych przejazdów.

Spółka prowadziła szkolenia kierowców w zakresie obsługi kas rejestrujących oraz znajomości wzorów dokumentów, stanowiących podstawę korzystania przez funkcjonariuszy służb mundurowych z ulgowych przejazdów autobusowym transportem zbiorowym. Wyniki szkoleń odnotowywane były w aktach osobowych kierowców. Każdy kierowca po zakończeniu szkolenia otrzymywał zafoliowany wykaz ulg ustawowych ze wskazaniem wysokości ulgi, osoby uprawnionej do ulgi oraz rodzaju dokumentów, jakie powinien okazać pasażer przy zakupie biletu ulgowego.

Z zeznań przesłuchanych w charakterze świadków czterech kierowców, wytypowanych spośród tych, którzy obsługiwali trasy, na których sprzedano największą liczbą biletów ulgowych dla funkcjonariuszy Straży Granicznej wynika, że wszyscy zostali przeszkoleni przed przyjęciem do pracy z zakresu obsługi kas rejestrujących oraz znajomości dokumentów niezbędnych przy sprzedaży biletów ulgowych dla funkcjonariuszy służb mundurowych. Kierowcy w zeznaniach prawidłowo określali zasady wydawania biletów dla funkcjonariuszy Straży Granicznej z ulgą 100% i 78%. Żaden z nich nie znał przypadków, aby funkcjonariusze tej służby korzystali z przejazdów autobusowych bez legitymacji służbowej i aktualnego zaświadczenia o wykonywaniu czynności służbowych.

3. Proces sporządzania wniosku zorganizowany był w sposób zapewniający prawidłowe ujęcie danych z kas rejestrujących we wnioskach składanych do urzędu marszałkowskiego. Kasy rejestrujące użytkowane do sprzedaży biletów zarówno pełnopłatnych, jak i ulgowych posiadały pozytywną opinię ministra finansów, a stosowane oprogramowanie umożliwiało określenie dopłat w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych, w tym dla funkcjonariuszy służb mundurowych. Po dokonaniu sprzedaży biletu przez kierowcę dane rejestrowane były na karcie pamięci kasy rejestrującej i importowane do komputera osoby sporządzającej wniosek Na bazie

³ Dz. U. nr 56, poz. 340.

⁴ Dz. U. Nr 208, poz. 1774.

wczytanych danych z kart pamięci kierowców, drukowane były zestawienia dopłat do biletów ulgowych, stanowiące podstawę sporządzenia wniosku do urzędu marszałkowskiego.

Dane dotyczące biletów dla funkcjonariuszy służb mundurowych były prawidłowo wykazywane we wnioskach o dopłaty. Porównanie liczby biletów i kwot dopłat z tytułu przejazdów funkcjonariuszy Straży Granicznej, Służby Celnej, Policji oraz żołnierzy Żandarmerii Wojskowej ujętych w losowo wybranych pięciu wnioskach o dopłaty za listopad i grudzień 2007 r., styczeń i wrzesień 2008 r. oraz marzec 2009 r. wykazało, że dane te były zgodne z danymi zgromadzonymi w bazie użytkowanego w PKS programu komputerowego służącego do rozliczania dopłat do biletów ulgowych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zostaną one rozpatrzone przez właściwą komisję NIK.